Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

18 februarie 2016*

„Recurs — Politica externă și de securitate comună — Combaterea proliferării nucleare — Măsuri restrictive luate împotriva Republicii Islamice Iran — Înghețarea fondurilor unei bănci iraniene — Obligația de motivare — Procedura adoptării actului — Eroare vădită de apreciere”

În cauza C-176/13 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 9 aprilie 2013,

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de S. Boelaert și de M. Bishop, în calitate de agenți,

recurent,

susținut de:

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de L. Christie și de S. Behzadi-Spencer, în calitate de agenți, asistați de S. Lee, barrister,

celelalte părți din procedură fiind:

Bank Mellat, cu sediul în Teheran (Iran), reprezentată de M. Brindle, QC, de R. Blakeley și de V. Zaiwalla, barristers, de Z. Burbeza, de P. Reddy, de S. Zaiwalla și de F. Zaiwalla, solicitors,

reclamantă în primă instanță,

Comisia Europeană, reprezentată de D. Gauci și de M. Konstantinidis, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

intervenientă în primă instanță,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, domnii D. Šváby, A. Rosas (raportor), E. Juhász și C. Vajda, judecători,

avocat general: E. Sharpston,

grefier: L. Carrasco Marco, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 10 septembrie 2014,

* Limba de procedură: engleza.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 26 februarie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Consiliul Uniunii Europene solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 29 ianuarie 2013, Bank Mellat/Consiliul (T-496/10, EU:T:2013:39, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care acesta a anulat, în măsura în care se referă la Bank Mellat:

— punctul 4 din tabelul B din anexa II la Decizia 2010/413/PESC a Consiliului din 26 iulie 2010 privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Poziției comune 2007/140/PESC (JO L 195, p. 39, rectificare în JO L 197, p. 19);

— punctul 2 din tabelul B din anexa la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 668/2010 al Consiliului din 26 iulie 2010 de punere în aplicare a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 423/2007 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 195, p. 25);

— punctul 4 din tabelul B din titlul I al anexei la Decizia 2010/644/PESC a Consiliului din 25 octombrie 2010 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 281, p. 81);

— punctul 4 din tabelul B din anexa VIII la Regulamentul (UE) nr. 961/2010 al Consiliului din 25 octombrie 2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 423/2007 (JO L 281, p. 1);

— Decizia 2011/783/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2011 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 319, p. 71);

— Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1245/2011 al Consiliului din 1 decembrie 2011 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 961/2011 (JO L 319, p. 11);

— punctul 4 din tabelul B din titlul I al anexei IX la Regulamentul (UE) nr. 267/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO L 88, p. 1);

în măsura în care denumirea „Bank Mellat” figurează în listele persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică măsurile restrictive adoptate potrivit acestor acte (denumite în continuare, împreună, „actele în litigiu”).

Cadrul juridic și istoricul cauzei

2 Preocupat de numeroasele rapoarte ale directorului general al Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) și de rezoluțiile Consiliului guvernatorilor AIEA referitoare la programul nuclear al Republicii Islamice Iran, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (denumit în continuare „Consiliul de Securitate”) a adoptat, la 23 decembrie 2006, Rezoluția 1737 (2006), al cărei punct 12 coroborat cu anexa la aceasta enumeră o serie de persoane și de entități care ar fi implicate în proliferarea nucleară și ale căror fonduri, precum și resurse economice ar trebui să fie înghețate.

3 Pentru a pune în aplicare Rezoluția 1737 (2006) în Uniunea Europeană, Consiliul a adoptat, la 27 februarie 2007, Poziția comună 2007/140/PESC privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 61, p. 49).

4 Articolul 5 alineatul (1) din Poziția comună 2007/140 prevedea înghețarea tuturor fondurilor și a tuturor resurselor economice ale anumitor categorii de persoane și de entități enumerate la literele (a) și (b) ale acestei dispoziții. Astfel, articolul 5 alineatul (1) litera (a) viza persoanele și entitățile desemnate în anexa la Rezoluția 1737 (2006), precum și celelalte persoane și celelalte entități desemnate de Consiliul de Securitate sau de Comitetul Consiliului de Securitate creat în conformitate cu articolul 18 din Rezoluția 1737 (2006). Lista acestor persoane și a acestor entități figura în anexa I la Poziția comună 2007/140. Articolul 5 alineatul (1) litera (b) desemna persoanele și entitățile nemenționate în această anexă I care, printre altele, participă, sunt asociate în mod direct sau furnizează sprijin activităților nucleare ale Republicii Islamice Iran cu risc de proliferare. Lista acestor persoane și a acestor entități figura în anexa II la poziția comună menționată.

5 În măsura în care erau vizate competențele Comunității Europene, Rezoluția 1737 (2006) a fost pusă în aplicare prin Regulamentul (CE) nr. 423/2007 din 19 aprilie 2007 privind măsuri restrictive împotriva Iranului (JO L 103, p. 1), adoptat în temeiul articolelor 60 CE și 301 CE, referitor la Poziția comună 2007/140 și al cărui conținut este, în esență, asemănător cu cel al acesteia din urmă, întrucât aceleași nume de entități și de persoane fizice figurează în anexa IV la acest regulament, privind persoanele, entitățile și organismele desemnate de Consiliul de Securitate sau de Comitetul pentru sancțiuni, și în anexa V la regulamentul menționat, privind alte persoane, entități și organisme decât cele care figurează în această anexă IV.

6 Articolul 7 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 423/2007 avea următorul conținut:

„Toate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt în proprietatea, sunt deținute sau sunt controlate de persoanele, entitățile și organismele enumerate în anexa V sunt înghețate. Anexa V menționează persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele care nu sunt cuprinse în anexa IV și care, în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) litera (b) din Poziția comună 2007/140/PESC, au fost identificate că:

(a) participă, sunt asociate în mod direct sau susțin activitățile nucleare care prezintă un risc de proliferare desfășurate de Iran […]”

7 Constatând că Republica Islamică Iran își continua activitățile legate de îmbogățirea nucleară și nu colabora cu AIEA, Consiliul de Securitate a adoptat, la 3 martie 2008, Rezoluția 1803 (2008). La punctul 10 din această rezoluție, Consiliul de Securitate:

„*Cere* tuturor statelor să manifeste vigilență față de activitățile instituțiilor financiare de pe teritoriile lor cu toate băncile având sediul în Iran, în special cu Banca Melli, Banca Saderat și sucursalele și filialele acestora din străinătate, pentru ca aceste activități să nu contribuie la proliferarea activităților nucleare sensibile sau la dezvoltarea de vectori pentru armele nucleare, după cum se arată în Rezoluția 1737 (2006).”

8 Prin Rezoluția 1929 (2010) din 9 iunie 2010, Consiliul de Securitate a adoptat măsuri mai severe și a decis în special înghețarea fondurilor a diverse entități financiare. La punctul 21 din această rezoluție, Consiliul de Securitate invită în special statele „să împiedice furnizarea de servicii financiare, inclusiv cele de asigurare ori reasigurare, sau transferul către, prin ori de pe teritoriul lor sau către ori de către cetățenii lor sau entitățile organizate potrivit legislației lor (inclusiv filialele din străinătate) ori de către persoane sau instituții financiare de pe teritoriile lor de orice active ori resurse financiare sau de alt tip, dacă dețin informații care constituie motive rezonabile de a crede că asemenea servicii, active sau resurse ar putea contribui la activitățile nucleare cu risc de proliferare ale Republicii Islamice Iran sau la dezvoltarea sistemelor de vectori ai armelor nucleare, inclusiv prin înghețarea oricăror active ori resurse financiare sau de alt tip de pe teritoriile lor ori care se vor afla în viitor pe teritoriile lor sau care se află sub jurisdicția lor ori care se vor afla în viitor sub jurisdicția lor, care au legătură cu acest tip de programe sau activități, precum și printr-o monitorizare mai atentă în vederea prevenirii tuturor tranzacțiilor de acest tip în acord cu autoritățile lor naționale și conform legislației lor”.

9 Bank Mellat este menționată la punctul 6 din anexa I la Rezoluția 1929 (2010), în motivele includerii în această anexă a First East Export Bank plc (denumită în continuare „FEE”):

„[FEE] este deținută sau controlată ori acționează în numele Bank Mellat. În ultimii 7 ani, Bank Mellat a permis entităților iraniene care se ocupă de apărare, rachete și activități nucleare să efectueze tranzacții de sute de milioane de dolari.”

10 Într-o declarație anexată la Concluziile sale din 17 iunie 2010, Consiliul European a subliniat îngrijorarea sa crescândă cu privire la programul nuclear iranian, a salutat adoptarea de către Consiliul de Securitate a Rezoluției 1929 (2010), a luat act de ultimul raport al AIEA din data de 31 mai 2010 și a anunțat instituirea de noi măsuri restrictive privind în special sectorul financiar.

11 Prin Decizia 2010/413, adoptată la 26 iulie 2010, Consiliul a pus în aplicare această declarație, abrogând Poziția comună 2007/140 și adoptând măsuri restrictive suplimentare în raport cu aceasta din urmă. Considerentele (17)-(20) ale Deciziei 2010/413, referitoare la activitățile financiare, amintesc deciziile Consiliului de Securitate din Rezoluția 1929 (2010), precum și Declarația Consiliului European din 17 iunie 2010. Capitolul 2 din Decizia 2010/413 este consacrat sectorului financiar. Articolul 10 alineatul (1) din această decizie prevede că, în scopul prevenirii furnizării de servicii financiare sau al transferului către, prin sau dinspre teritoriul statelor membre sau către sau de către resortisanți ai statelor membre sau entități organizate în temeiul legislației acestora (inclusiv sucursale în străinătate) sau persoane sau instituții financiare de pe teritoriul statelor membre al oricăror active financiare sau de altă natură sau resurse care ar putea contribui la activitățile nucleare sensibile cu risc de proliferare ale Iranului sau la perfecționarea vectorilor de transport ai armelor nucleare, statele membre efectuează o monitorizare consolidată a tuturor activităților desfășurate de instituțiile financiare aflate sub jurisdicția lor cu băncile care au sediul în Iran, sucursalele și filialele sau entitățile controlate de acestea.

12 Articolul 20 alineatul (1) din Decizia 2010/413 prevede înghețarea fondurilor mai multor categorii de persoane și de entități. Articolul 20 alineatul (1) litera (a) vizează persoanele și entitățile desemnate de Consiliul de Securitate, care sunt enumerate în anexa I la această decizie. Articolul 20 alineatul (1) litera (b) privește „persoanele sau entitățile, altele decât cele menționate în anexa I, care sunt implicate în activitățile nucleare sensibile cu risc de proliferare ale Iranului sau în perfecționarea vectorilor de transport ai armelor nucleare, inclusiv prin implicarea în achiziția articolelor, bunurilor, echipamentelor, materialelor și tehnologiei interzise, sau persoanele care au legătură directă cu aceste activități sau care le susțin ori persoanele sau entitățile care acționează în numele sau sub comanda acestora ori entitățile aflate în proprietatea acestora sau controlate de acestea, inclusiv prin mijloace ilicite, sau persoanele și entitățile care au sprijinit persoanele sau entitățile desemnate în ceea ce privește eludarea sau încălcarea dispozițiilor RCSONU 1737 (2006), RCSONU 1747 (2007), RCSONU 1803 (2008) și RCSONU 1929 (2010) sau ale prezentei decizii, precum și alți înalți responsabili și entități ale IRGC și ale IRISL și entități deținute sau controlate de acestea sau care acționează în numele acestora, astfel cum sunt enumerate în anexa II.”

13 Mai multe entități financiare sau grupuri de asemenea entități sunt menționate în anexa II la Decizia 2010/413. Bank Mellat este inclusă la punctul 4 din partea I B din această anexă. Sunt indicate următoarele motive:

„Bank Mellat este o bancă iraniană deținută de stat. Bank Mellat are un model de conduită care sprijină și facilitează programele nucleare și de rachete balistice ale Iranului. Aceasta a furnizat servicii bancare entităților incluse în listele ONU și [ale Uniunii] sau entităților care acționează în numele sau la comanda acestora sau entităților aflate în proprietatea sau sub controlul acestora. Este banca-mamă a [FEE], care este desemnată în Rezoluția 1929 a Consiliului de Securitate […]”

14 Prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 668/2010, adoptat la 26 iulie 2010 pentru punerea în aplicare a articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 423/2007, denumirea de Bank Mellat, menționată la punctul 2 din partea I B din anexa la acest regulament de punere în aplicare, a fost adăugată în lista persoanelor juridice, entităților și organismelor care figurează în tabelul I din anexa V la Regulamentul nr. 423/2007.

15 Motivele includerii Bank Mellat în lista menționată sunt aproape identice cu cele care figurează în Decizia 2010/413.

16 Prin scrisoarea din 27 iulie 2010, Consiliul a informat Bank Mellat cu privire la includerea numelui său în lista din anexa II la Decizia 2010/413 și în lista din anexa V la Regulamentul nr. 423/2007.

17 Prin scrisorile din 16 și din 24 august 2010, precum și din 2 și din 9 septembrie 2010, Bank Mellat a invitat Consiliul să îi comunice elementele pe care s-a bazat pentru a adopta măsurile restrictive care o privesc.

18 Ca răspuns la cererile de acces la dosar ale reclamantei, Consiliul i-a transmis, prin scrisoarea din 13 septembrie 2010, copiile a două propuneri de adoptare a măsurilor restrictive prezentate de o serie de state membre. Acesta a stabilit de asemenea pentru data de 25 septembrie 2010 termenul în care reclamanta trebuia să își prezinte observațiile privind adoptarea măsurilor restrictive în privința sa.

19 Anexa II la Decizia 2010/413 a fost revizuită și rescrisă prin Decizia 2010/644, adoptată la 25 octombrie 2010. În considerentul (2) al acestei decizii, Consiliul indică faptul că a ținut seama de observațiile care i-au fost adresate de părțile în cauză.

20 Denumirea Bank Mellat a fost reluată la punctul 4 din lista entităților care figurează în tabelul I din anexa II la Decizia 2010/413, astfel cum rezultă aceasta din Decizia 2010/644. Motivarea nu mai indică faptul că este vorba despre o bancă de stat, însă în rest este identică cu cea care figurează în Decizia 2010/413.

21 Regulamentul nr. 423/2007 a fost abrogat și înlocuit cu Regulamentul nr. 961/2010, adoptat la 25 octombrie 2010. Potrivit articolului 16 alineatul (2) din acest regulament:

„Se îngheață toate fondurile și resursele economice aflate în proprietatea, posesia sau sub controlul persoanelor, entităților și organismelor enumerate în anexa VIII. Anexa VIII cuprinde persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele […] care, în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413 […], au fost identificate ca:

(a) participând, fiind asociate în mod direct sau susținând activitățile nucleare care prezintă un risc de proliferare sau activitățile de dezvoltare a vectorilor purtători de arme nucleare desfășurate de Iran, inclusiv implicarea în achiziționarea produselor și tehnologiilor interzise sau în deținerea și controlul acestora de către o persoană, entitate sau organism, inclusiv prin mijloace ilicite, sau desfășurarea de activități în numele sau sub coordonarea acestora;

(b) fiind o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism care a sprijinit o persoană, o entitate sau un organism incluse pe listă, pentru ca acestea să eludeze sau să încalce dispozițiile prezentului regulament, ale Deciziei 2010/413 […] sau ale RCSONU 1737 (2006), RCSONU 1747 (2007), RCSONU 1803 (2008) și RCSONU 1929 (2010);

[…]”

22 Denumirea Bank Mellat a fost inclusă de Consiliu la punctul 4 din lista persoanelor juridice, entităților și organismelor enumerate în anexa VIII B la Regulamentul nr. 961/2010. Motivele acestei includeri sunt aproape identice cu cele care figurează în Decizia 2010/413, astfel cum rezultă din Decizia 2010/644.

23 La 31 mai 2011, Consiliul a comunicat Bank Mellat, în anexă la memoriul în duplică depus în cadrul acțiunii în anulare care a condus la pronunțarea hotărârii atacate, un document al Consiliului din data de 27 mai 2011, care cuprinde extrasul unei a treia propuneri de includere a Bank Mellat în lista entităților care fac obiectul unor măsuri restrictive (denumită în continuare „a treia propunere”).

24 La 1 decembrie 2011, Consiliul a decis, după efectuarea unei reexaminări, să mențină Bank Mellat în lista Deciziei 2010/413, prin Decizia 2011/783, precum și în lista Regulamentului nr. 961/2010, prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 1245/2011.

25 Referindu-se la Concluziile Consiliului European din 9 decembrie 2011, Consiliul a adoptat noi măsuri prin Decizia 2012/35/PESC din 23 ianuarie 2012 de modificare a Deciziei 2010/413 (JO L 19, p. 22).

26 La 23 martie 2012, acesta a adoptat noi măsuri prin Regulamentul nr. 267/2012, care abrogă și înlocuiește Regulamentul nr. 961/2010. Înghețarea fondurilor și a resurselor economice este prevăzută la articolul 23 din Regulamentul nr. 267/2012. Articolul 23 alineatul (2) are, astfel, următorul conținut:

„Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt în posesia sau sub controlul persoanelor, entităților și organismelor prevăzute în lista din anexa IX. Anexa IX cuprinde persoanele fizice și juridice, entitățile și organismele care, în conformitate cu articolul 20 alineatul (1) literele (b) și (c) din [Decizia 2010/413], au fost identificate ca:

(a) participând, fiind asociate în mod direct sau susținând activitățile nucleare care prezintă un risc de proliferare sau activitățile de dezvoltare a vectorilor purtători de arme nucleare desfășurate de Iran, inclusiv prin implicarea în achiziționarea produselor și tehnologiilor interzise, sau care sunt în proprietatea sau sub controlul unei astfel de persoane, entități sau organism, inclusiv prin mijloace ilicite, sau care acționează în numele acestora sau sub îndrumarea acestora;

(b) fiind o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism care a sprijinit o persoană, o entitate sau un organism inclus pe listă pentru ca acestea să eludeze sau să încalce dispozițiile prezentului regulament, ale Deciziei 2010/413 […] sau ale RCSONU 1737 (2006), RCSONU 1747 (2007), RCSONU 1803 (2008) și RCSONU 1929 (2010);

[…]

(d) fiind alte persoane, entități sau organisme care oferă sprijin, de exemplu sprijin material, logistic sau financiar, guvernului Iranului și persoanelor și entităților asociate cu acestea;

[…]”

27 Bank Mellat este inclusă la punctul 4 din tabelul B din cadrul titlului I din anexa IX la Regulamentul nr. 267/2012. Motivele acestei includeri sunt aproape identice cu cele care figurează în Decizia 2010/413, astfel cum aceasta rezultă din Decizia 2010/644.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

28 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 7 octombrie 2010, Bank Mellat a formulat o acțiune în anulare împotriva Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010. În continuare, aceasta a extins concluziile formulate, solicitând în plus anularea Deciziei 2010/644, a Regulamentului nr. 961/2010, a Deciziei 2011/783, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și a Regulamentului nr. 267/2012, în măsura în care aceste acte o privesc.

29 Mai întâi, Tribunalul a respins atât argumentul Consiliului, cât și pe cel al Comisiei, potrivit căruia Bank Mellat nu avea dreptul să invoce protecțiile și garanțiile legate de drepturile fundamentale.

30 În continuare, acesta a examinat acțiunea formulată de Bank Mellat. Aceasta invoca trei motive. Primul motiv era întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a dreptului său la apărare și a dreptului său la protecție jurisdicțională efectivă. Al doilea motiv al acțiunii era întemeiat pe o eroare vădită de apreciere în ceea ce privește adoptarea unor măsuri restrictive în privința sa. Al treilea motiv al acțiunii era întemeiat pe încălcarea dreptului său de proprietate și a principiului proporționalității.

31 În cadrul primului motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a dreptului său la apărare și a dreptului său la protecție jurisdicțională efectivă, Tribunalul a examinat fiecare dintre motivele care vizează Bank Mellat și care figurează în actele în litigiu și în propunerile de adoptare a măsurilor restrictive. Acesta a apreciat că Consiliul a încălcat obligația de motivare în ceea ce privește anumite motive, având în vedere lipsa lor de precizie. Ca urmare a acestei lipse de precizie, dreptul la protecție jurisdicțională efectivă al Bank Mellat a fost de asemenea încălcat în ceea ce privește aceste motive. Acest drept a fost încălcat și în ceea ce privește Decizia 2010/413, Regulamentul de punere în aplicare nr. 668/2010, Decizia 2010/644 și Regulamentul nr. 961/2010, ca urmare a comunicării tardive a celei de a treia propuneri de adoptare a măsurilor restrictive. În sfârșit, Tribunalul a considerat că examinarea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010 era afectată de un viciu, întrucât dosarul nu conținea niciun indiciu care să sugereze că Consiliul a verificat pertinența și temeinicia elementelor referitoare la Bank Mellat. În consecință, Tribunalul a admis primul motiv în ceea ce privește Decizia 2010/413, Regulamentul de punere în aplicare nr. 668/2010, Decizia 2010/644 și Regulamentul nr. 961/2010.

32 În continuare, Tribunalul a examinat al doilea motiv, întemeiat pe o eroare vădită de apreciere referitoare la adoptarea măsurilor restrictive în privința Bank Mellat. Această examinare a avut ca obiect motivele considerate suficient de precise și care nu încalcă obligația de motivare. Întrucât niciunul dintre aceste motive invocate de Consiliu împotriva reclamantei nu justifica adoptarea măsurilor restrictive care o vizau, Tribunalul a admis al doilea motiv și a anulat actele în litigiu în măsura în care o privesc pe reclamantă, fără a fi necesar să examineze al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității.

Concluziile părților

33 Consiliul solicită Curții:

— anularea hotărârii atacate,

— soluționarea definitivă a litigiului și respingerea acțiunii formulate de Bank Mellat împotriva actelor în litigiu;

— obligarea Bank Mellat la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Consiliu atât în primă instanță, cât și în cadrul prezentului recurs.

34 Bank Mellat solicită Curții respingerea recursului și obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

35 Comisia susține în totalitate concluziile formulate de Consiliu în recursul său.

36 Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord solicită Curții admiterea recursului, anularea hotărârii atacate și respingerea acțiunii formulate de Bank Mellat împotriva actelor în litigiu.

Cu privire la recurs

Cu privire la excepția de inadmisibilitate a recursului

Argumentele părților

37 Bank Mellat susține că recursul a fost formulat în afara termenului. Aceasta arată că termenele pentru considerente de distanță prevăzute în Regulamentul de procedură al Curții nu sunt aplicabile, Consiliul neaflându-se la distanță de Curte, întrucât comunică cu aceasta pe cale electronică.

38 Consiliul amintește articolul 51 din Regulamentul de procedură, potrivit căruia termenele pe considerente de distanță sunt invariabile.

Aprecierea Curții

39 Astfel cum a subliniat avocatul general la punctele 32 și 33 din concluziile formulate, deși terminologia utilizată pentru a desemna termenele prevăzute la articolul 51 din Regulamentul de procedură amintește că aceste termene urmăreau să compenseze timpul necesitat de serviciile poștale în funcție de distanța fizică față de Curte, aceste termene sunt, de la modificările Regulamentului de procedură al Curții de Justiție din 28 noiembrie 2000 (JO L 322, p. 1), termene invariabile (a se vedea în acest sens Hotărârea Gbagbo și alții/Consiliul, C-478/11 P-C-482/11 P, EU:C:2013:258, punctul 63).

40 Rezultă că articolul 51 din Regulamentul de procedură era aplicabil în speță, chiar dacă Consiliul comunica cu Curtea pe cale electronică. În consecință, recursul a fost formulat în termenul prevăzut și excepția de inadmisibilitate trebuie respinsă.

Cu privire la fond

41 Consiliul arată că hotărârea atacată este afectată de mai multe erori de drept.

Cu privire la excepția de inadmisibilitate a motivelor întemeiate pe încălcarea drepturilor fundamentale.

– Hotărârea atacată

42 La punctul 46 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins argumentul atât al Consiliului, cât și al Comisiei, potrivit căruia Bank Mellat nu avea dreptul să invoce protecția și garanțiile aferente drepturilor fundamentale. Acesta a statuat, la punctul 41 din această hotărâre, că dreptul Uniunii nu conține vreo normă care să împiedice persoane juridice care sunt emanații ale unor țări terțe să invoce în beneficiul lor protecția și garanțiile aferente drepturilor fundamentale și, la punctul 42 din hotărârea menționată, că, în fond și în orice caz, Consiliul și Comisia nu au prezentat argumente care să permită să se stabilească faptul că reclamanta era efectiv o emanație a statului iranian.

– Argumentele părților

43 Consiliul critică, mai întâi, punctele 35-41 din hotărârea atacată. Acesta apreciază că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că, chiar dacă s-ar stabili că Bank Mellat este o emanație a statului iranian, aceasta ar putea invoca în beneficiul său, în fața instanței Uniunii, protecția și garanțiile aferente drepturilor fundamentale.

44 Consiliul se întemeiază pe articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), care exclude sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului de către organizații internaționale și entități similare, și pe alte dispoziții echivalente, precum articolul 44 din Convenția americană din 22 noiembrie 1969 referitoare la drepturile omului. *Ratio legis* ar fi faptul că un stat nu poate fi beneficiarul unor drepturi fundamentale. Chiar dacă tratatele Uniunii și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene nu cuprind dispoziții analoage cu articolul 34 din CEDO, s-ar aplica același principiu.

45 Acesta consideră că Tribunalul a săvârșit de asemenea o eroare de drept atunci când a apreciat că nu exista niciun element care să permită să se stabilească că Bank Mellat constituie într-adevăr o organizație guvernamentală. În această privință, Consiliul menționează:

— jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia este necesară examinarea cu atenție a fiecărui context de fapt și de drept pentru a stabili dacă o entitate este o organizație sau o entitate guvernamentală sau neguvernamentală;

— lucrările Comisiei de Drept Internațional a Organizației Națiunilor Unite și în special comentariile referitoare la articolul 2 litera b) din Convenția Națiunilor Unite cu privire la imunitățile de jurisdicție ale statelor și ale bunurilor acestora, potrivit cărora conceptul „organisme sau instituții ale statului și alte entități” poate să includă întreprinderile de stat sau alte entități înființate de stat care efectuează tranzacții comerciale, și

— jurisprudența Curții în materia ajutoarelor (Hotărârea Franța/Comisia, C-482/99, EU:C:2002:294, punctul 55).

46 Prin urmare, în mod eronat Tribunalul a apreciat că, având în vedere faptul că Bank Mellat desfășoară activități comerciale supuse dreptului comun, acestea nu pot fi calificate drept „serviciu public” chiar dacă sunt necesare pentru funcționarea economiei unui stat. Tribunalul nu ar fi ținut seama în mod corespunzător nici de influența pe care guvernul iranian o exercită asupra Bank Mellat, deși acest stat deține în această bancă o participare de 20 %, iar restul acționariatului este dispersat.

47 Bank Mellat contestă argumentul Consiliului.

– Aprecierea Curții

48 Este necesar să se arate că acțiunea formulată de Bank Mellat intră în domeniul de aplicare al articolului 275 al doilea paragraf TFUE (Hotărârea Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 50).

49 Bank Mellat invocă motive întemeiate pe încălcarea dreptului său la apărare și a dreptului său la protecție jurisdicțională efectivă. Asemenea drepturi pot fi invocate de orice persoană fizică sau de orice entitate care formulează o acțiune în fața instanțelor Uniunii.

50 Același lucru este valabil pentru motivele întemeiate pe încălcarea normelor fundamentale de procedură, precum cel întemeiat pe încălcarea obligației de motivare a unui act.

51 În ceea ce privește motivele întemeiate pe o eroare vădită de apreciere sau pe încălcarea principiului general al proporționalității, este necesar să se constate că posibilitatea unei entități de stat de a le invoca este o chestiune care are legătură cu fondul litigiului (Hotărârea Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 51).

52 Având în vedere aceste elemente, este necesar să se respingă motivul invocat de Consiliu fără a fi necesar să se examineze argumentul întemeiat pe o eroare a Tribunalului atunci când acesta a statuat că nu s-a stabilit că Bank Mellat era o entitate de stat, acest argument fiind inoperant.

Cu privire la obligația de motivare, la dreptul la apărare, la dreptul la protecție jurisdicțională efectivă și la accesul la dosar

– Hotărârea atacată

53 La punctele 49-51 din hotărârea atacată, Tribunalul a amintit jurisprudența referitoare la obligația de motivare a actelor, prevăzută la articolul 296 al doilea paragraf TFUE. La punctele 52-55 din această hotărâre, a amintit jurisprudența referitoare la dreptul de apărare și la obligația de a comunica elementele incriminatorii imputate entității interesate pentru ca acesteia să i se dea posibilitatea de a-și prezenta în mod util punctul de vedere cu privire la aceste elemente.

54 La punctele 63 și 64 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că, pentru a aprecia respectarea obligației de motivare și a obligației de a comunica Bank Mellat elementele reținute împotriva sa, trebuie să se ia în considerare, pe lângă motivele care figurează în actele în litigiu, două propuneri de adoptare a măsurilor restrictive comunicate de Consiliu reclamantei prin scrisoarea din 13 septembrie 2010, precum și a treia propunere anexată de Consiliu la memoriul său în duplică, depus la 31 mai 2011. Potrivit Tribunalului, aceste propuneri au fost adresate delegațiilor statelor membre în contextul adoptării măsurilor restrictive care o vizează pe reclamantă și constituie, în consecință, elemente pe care sunt întemeiate aceste măsuri.

55 La punctul 65 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat:

„[…] este adevărat că a treia propunere a fost comunicată reclamantei atât după momentul introducerii acțiunii, cât și după ce a fost realizată adaptarea concluziilor ulterior adoptării Deciziei 2010/644 și a Regulamentului nr. 961/2010. Prin urmare, această propunere nu poate completa în mod valabil motivarea Deciziei 2010/413, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, a Deciziei 2010/644 și a Regulamentului nr. 961/2010. Aceasta poate totuși să fie luată în considerare în cadrul aprecierii legalității actelor ulterioare, și anume a Deciziei 2011/783, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 1245/2011 și a Regulamentului nr. 267/2012.”

56 La punctele 66-76 din hotărârea atacată, Tribunalul a examinat fiecare dintre motivele care figurează în actele în litigiu și în propunerile de adoptare a măsurilor restrictive. Punctele 66-69 au următorul conținut:

„66. Actele [în litigiu] menționează următoarele patru motive în ceea ce privește reclamanta:

— potrivit Deciziei 2010/413 și Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, reclamanta este o bancă deținută de stat (în continuare «primul motiv»);

— reclamanta are un model de conduită care sprijină și facilitează programele nucleare și de rachete balistice ale Iranului (în continuare «al doilea motiv»);

— reclamanta a furnizat servicii bancare entităților incluse pe listele ONU și [ale Uniunii] sau entităților care acționează în numele sau la comanda acestora sau entităților aflate în proprietatea sau sub controlul acestora (în continuare «al treilea motiv»);

— reclamanta este banca-mamă a [FEE], care este desemnată în Rezoluția 1929 (2010) […] (în continuare «al patrulea motiv»).

67. Prima dintre cele două propuneri de adoptare a măsurilor restrictive comunicate la 13 septembrie 2010 coincide, în parte, cu cel de al doilea motiv prezentat în cadrul actelor [în litigiu]. Propunerea menționată adaugă următoarele motive:

— reclamanta furnizează servicii bancare Organizației pentru Energie Atomică a Iranului (denumită în continuare «OIEA») și Novin Energy Company (denumită în continuare «Novin»), care sunt vizate de măsurile restrictive adoptate de Consiliul de Securitate […] (în continuare «al cincilea motiv»);

— reclamanta administrează conturile unor înalți funcționari ai Organizației Industriilor Aerospațiale și ale unei persoane responsabile cu achizițiile iraniene (în continuare «al șaselea motiv»).

68. A doua propunere comunicată la 13 septembrie 2010 coincide, în esență, cu motivarea actelor [în litigiu]. Aceasta adaugă un singur motiv, potrivit căruia reclamanta ar fi facilitat mișcări de fonduri în valoare de milioane de dolari pentru programul nuclear iranian începând cel puțin cu anul 2003 (în continuare «al șaptelea motiv»).

69. A treia propunere de adoptare a unor măsuri restrictive, care este anexată la duplică, nu cuprinde elemente suplimentare în raport cu actele [în litigiu] și cu cele două propuneri comunicate la 13 septembrie 2010”.

57 La punctul 77, Tribunalul a statuat că Consiliul a încălcat obligația de motivare, precum și obligația de a comunica reclamantei elementele reținute împotriva sa în ceea ce privește al doilea, al treilea, al șaselea și al șaptelea motiv, ca urmare a lipsei lor de precizie, însă că aceste obligații au fost respectate în ceea ce privește celelalte motive.

58 În ceea ce privește accesul la dosar, Tribunalul a observat, la punctul 81 din hotărârea atacată, că din elementele dosarului nu reieșea că, la momentul adoptării actelor în litigiu, Consiliul s-ar fi bazat pe alte elemente decât cele trei propuneri de măsuri restrictive împotriva Bank Mellat prezentate de statele membre. Acesta constată însă, la punctul 82 din această hotărâre, că a treia propunere nu a fost comunicată reclamantei decât în anexă la memoriul în duplică al Consiliului, și anume după expirarea termenului stabilit de Consiliu pentru ca reclamanta să își prezinte observațiile în urma adoptării Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, după introducerea acțiunii, precum și după adoptarea Deciziei 2010/644 și a Regulamentului nr. 961/2010.

59 La punctul 84 din hotărârea menționată, Tribunalul a respins argumentul Consiliului potrivit căruia acesta a comunicat propunerea respectivă de îndată ce a obținut acordul statului membru care o formulase. Tribunalul a statuat că, atunci când Consiliul intenționează să se bazeze pe elemente furnizate de un stat membru pentru a adopta măsuri restrictive în privința unei entități, acesta are obligația să se asigure, înaintea adoptării respectivelor măsuri, că elementele în cauză pot fi comunicate în timp util entității vizate pentru ca aceasta să își poată prezenta în mod util punctul de vedere. Tribunalul a concluzionat, la punctul 85 din această hotărâre, că Consiliul nu i-a dat acces în timp util la respectivul element al dosarului său, cu încălcarea dreptului la apărare.

60 Pronunțându-se asupra posibilității reclamantei de a-și prezenta în mod util punctul de vedere, Tribunalul a considerat, la punctul 89 din hotărârea atacată, că reclamanta a avut ocazia să își prezinte în mod util punctul de vedere, cu excepția, pe de o parte, a celui de al doilea, a celui de al treilea, a celui de al șaselea și a celui de al șaptelea motiv prezentate de Consiliu, care erau excesiv de vagi, și, pe de altă parte, a propunerii de adoptare a măsurilor restrictive, comunicată în anexă la memoriul în duplică al Consiliului, în condițiile în care reclamanta nu dispunea de aceasta la data prezentării observațiilor.

61 La punctul 90 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că din scrisorile Consiliului rezulta că acesta a luat în considerare observațiile reclamantei. Acesta a arătat în special, la punctul 91 din această hotărâre, că Consiliul a rectificat mențiunea potrivit căreia reclamanta era o bancă deținută de stat, a cărei exactitate a fost contestată de aceasta din urmă.

62 La punctul 96 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că dreptul reclamantei la protecție jurisdicțională efectivă a fost încălcat, având în vedere lipsa de precizie a celui de al doilea, a celui de al treilea, a celui de al șaselea și a celui de al șaptelea motiv și comunicarea tardivă a uneia dintre propunerile de adoptare a măsurilor restrictive. În schimb, acest drept nu a fost încălcat în ceea ce privește primul, al patrulea și al cincilea motiv invocate de Consiliu.

– Argumentele părților

63 În primul rând, în cadrul titlului „Obligația de motivare”, Consiliul apreciază că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a apreciat fiecare dintre motive separat, în loc să le examineze global. Aceste motive ar fi în mod evident legate. În special, al treilea motiv ar fi o descriere mai precisă a comportamentului menționat în cel de al doilea. De asemenea, în mod eronat Tribunalul ar fi statuat, la punctul 73 din hotărârea atacată, că aceste din urmă două motive „nu precizează […] comportamentul imputat”. Chiar dacă acest al treilea motiv nu menționa denumirea entităților incluse în listele Organizației Națiunilor Unite și ale Uniunii cărora Bank Mellat le furnizează servicii bancare, aceasta ar fi putut să compare entitățile menționate cu listele sale de clienți și să conteste motivul menționat în cazul în care niciunul dintre clienții săi nu ar fi fost inclus în listele Organizației Națiunilor Unite sau ale Uniunii.

64 În ceea ce privește cel de al șaselea motiv, care figurează într-o propunere de includere prezentată de un stat membru și care menționează că Bank Mellat administrează conturile unor responsabili ai Organizației Industriei Aerospațiale și ale unui responsabil de achiziții, Consiliul consideră că Tribunalul a apreciat în mod eronat că acesta nu era suficient de detaliat. Astfel, întrucât informațiile despre clienții unei bănci cuprind denumirea angajatorului lor, Bank Mellat ar fi putut să verifice dacă unul dintre clienții săi era angajatul acestei organizații sau responsabilul de achiziții. Prin urmare, acest motiv îndeplinea cerințele definite în jurisprudență în măsura în care dădea suficiente informații pentru a putea determina dacă actele în litigiu erau întemeiate.

65 Comisia susține că poziția adoptată de Tribunal la punctul 77 din hotărârea atacată, potrivit căreia acțiunea în anulare este întemeiată în ceea ce privește anumite motive, însă nu altele, nu poate fi susținută. Nu s-ar putea considera că Consiliul a încălcat obligația de motivare și de comunicare în privința reclamantei pentru fiecare motiv separat.

66 În memoriul său în intervenție, Regatul Unit contestă de asemenea concluzia Tribunalului potrivit căreia al doilea motiv ar fi excesiv de vag, în condițiile în care acest motiv trebuie interpretat în coroborare cu motivele care urmează.

67 În al doilea rând, în cadrul titlului „Accesul la dosar”, Consiliul contestă, la punctul 63 din hotărârea atacată, decizia Tribunalului potrivit căreia, „pentru a aprecia respectarea obligației de motivare și a obligației de a comunica entității vizate elementele reținute împotriva sa, trebuie să se ia în considerare, pe lângă motivele care figurează în actele în litigiu, cele trei propuneri de adoptare a măsurilor restrictive comunicate de Consiliu reclamantei”.

68 Acesta arată că Tribunalul a aplicat greșit jurisprudența pe care o citează la punctul 54 din hotărârea atacată, care a fost stabilită în contextul primelor cauze privind terorismul, deși nu s-a furnizat niciun motiv pentru a justifica o includere într-o listă de persoane, de entități și de organisme care fac obiectul unor măsuri restrictive, și că, în aceste împrejurări, termenii „motive” și „elemente” erau interschimbabili. În speță, actele conțineau motive, deși nimic nu justifica comunicarea propunerilor de adoptare a unor măsuri restrictive care, în orice caz, nu aduceau nicio valoare adăugată.

69 În ceea ce privește elementele care nu figurau în expunerea de motive a Consiliului, nici acestea nu ar trebui să fie comunicate separat întrucât nu se poate prezuma din oficiu că Consiliul s-a servit de acestea în calitate de motive și de elemente de probă. Potrivit Consiliului, Tribunalul ar fi trebuit să aplice jurisprudența pe care a citat-o la punctul 55 din hotărârea atacată, potrivit căreia, atunci când motivele sunt suficient de precise, Consiliul este obligat să permită accesul la toate documentele administrative neconfidențiale privind măsura în cauză numai la cererea părții interesate (Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul, T-390/08, EU:T:2009:401, punctul 97).

70 Făcând referire la punctul 111 din Hotărârea Comisia și alții/Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518), Regatul Unit arată că, în ceea ce privește listele de entități care fac obiectul unor măsuri restrictive, doar expunerea de motive referitoare la includerea în asemenea liste furnizate de Consiliu trebuia divulgată, iar nu propunerile de includere a entităților vizate.

71 Bank Mellat achiesează la argumentul Tribunalului. Aceasta arată că, chiar examinate împreună, al doilea și al treilea motiv nu sunt suficient de precise, întrucât al treilea, care se pretinde că ar fi mai concret, a fost calificat în mod întemeiat drept „excesiv de vag”. În ceea ce privește al șaselea motiv, Bank Mellat arată că Consiliul nu aduce nicio dovadă în ceea ce privește afirmația potrivit căreia dosarele băncii privind clienții acesteia ar conține denumirea angajatorului acestora din urmă. În ceea ce privește al șaptelea motiv, Consiliul nu îl susține în cadrul recursului.

72 Bank Mellat arată că Consiliul era ținut să furnizeze propunerile de includere în listele menționate chiar la data acestei includeri sau la scurt timp după, întrucât era vorba despre singurele elemente care compuneau dosarul. În ceea ce privește afirmația Consiliului potrivit căreia nu era de nicio utilitate pentru Bank Mellat să obțină aceste propuneri de includere, Bank Mellat răspunde că nu este de competența Consiliului să aprecieze elementele dosarului care pot fi pertinente pentru un reclamant. Ar fi contrar dreptului la apărare să se permită Consiliului să efectueze alegerea elementelor din dosar care trebuie reținute.

73 Bank Mellat contestă argumentul potrivit căruia jurisprudența rezultată din Hotărârea Bank Melli Iran/Consiliul (T-390/08, EU:T:2009:401) ar fi trebuit să fie aplicată în speță, întrucât nu dispunea de informații suficient de precise care să îi permită să își prezinte în mod util punctul de vedere privind elementele reținute împotriva sa. Aceasta subliniază că atât Tribunalul, cât și Consiliul s-au întemeiat pe faptul că propunerile de includere în listele entităților care fac obiectul unor măsuri restrictive constituiau dovezi, deși nu era cazul.

– Aprecierea Curții

74 Potrivit unei jurisprudențe constante, obligația de a motiva un act cauzator de prejudiciu, care constituie un corolar al principiului respectării dreptului la apărare, are ca scop, pe de o parte, să furnizeze persoanei interesate indicații suficiente pentru a ști dacă actul este bine fundamentat sau dacă

este, eventual, afectat de un viciu care permite contestarea validității sale în fața instanței Uniunii și, pe de altă parte, să dea posibilitatea acestei instanțe să își exercite controlul asupra legalității actului respectiv (a se vedea Hotărârea Consiliul/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, punctul 49 și jurisprudența citată).

75 Motivarea impusă la articolul 296 TFUE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și contextului în care actul a fost adoptat. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații pe care îl pot avea destinatarii sau alte persoane vizate în mod direct și individual de actul respectiv. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, întrucât caracterul suficient al unei motivări trebuie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea Hotărârea Consiliul/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, punctul 53 și jurisprudența citată). Un act cauzator de prejudiciu este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite acesteia să înțeleagă semnificația măsurii adoptate în privința sa (Hotărârea Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 71).

76 În ceea ce privește măsurile restrictive, fără a merge până la a se impune să se răspundă în mod detaliat la observațiile făcute de persoana vizată, obligația de motivare prevăzută la articolul 296 TFUE presupune în orice împrejurări, inclusiv atunci când motivarea actului Uniunii corespunde unor motive expuse de un organ internațional, ca motivarea respectivă să identifice considerațiile individuale, specifice și concrete pentru care autoritățile competente apreciază că persoana vizată trebuie să facă obiectul unor asemenea măsuri. Instanța Uniunii trebuie, așadar, să verifice în special caracterul suficient de precis și de concret al motivelor invocate (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 116 și 118).

77 În speță, la examinarea celui de al doilea și a celui de al treilea motiv, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept, întrucât Consiliul nu a afirmat în fața acestuia că aceste motive trebuiau interpretate împreună.

78 În orice caz, chiar presupunând, astfel cum susține Consiliul, că al treilea motiv ar fi trebuit înțeles în sensul că explicitează comportamentul reproșat în cel de al doilea motiv, o interpretare coroborată a motivelor menționate nu ar permite Bank Mellat să știe în mod concret ce servicii bancare a furnizat aceasta și căror entități „incluse în listele Organizației Națiunilor Unite și ale [Uniunii]” sau „care acționează în numele sau la comanda acestor entități incluse sau care aparțin unor entități aflate în proprietatea sau sub controlul acestora”. În aceste condiții, nu se poate reproșa Tribunalului faptul că a concluzionat, la punctul 73 din hotărârea atacată, că al doilea și al treilea motiv de includere în listele menționate sunt prea vagi.

79 De asemenea, în mod întemeiat Tribunalul a calificat, la punctul 76 din hotărârea atacată, al șaselea motiv ca nefiind suficient de precis ca urmare a faptului că nu identifică persoanele ale căror conturi au fost administrate de Bank Mellat.

80 Contrar celor susținute de Consiliu în recursul formulat, nu revenea Bank Mellat, în cadrul procedurii privind adoptarea unor măsuri de înghețare a fondurilor, sarcina să compare, pentru a se apăra, listele sale de clienți cu denumirile entităților incluse în listele Organizației Națiunilor Unite și ale Uniunii sau să verifice dacă unul dintre clienții săi era un angajat al Organizației Industriilor Aerospațiale.

81 Un asemenea rezultat ar fi contrar jurisprudenței citate la punctul 76 din prezenta hotărâre, care impune ca motivarea actului să identifice motivele individuale, specifice și concrete pentru care autoritățile competente consideră că persoana în cauză trebuie să facă obiectul unor măsuri restrictive.

82 În sfârșit, în ceea ce privește accesul la dosar, în mod întemeiat Tribunalul a considerat, la punctele 84, 85 și 105 din hotărârea atacată, că Consiliul era obligat să se asigure, înaintea adoptării măsurilor restrictive, că elementele reținute împotriva Bank Mellat îi puteau fi comunicate în timp util pentru ca aceasta să își poată prezenta în mod util punctul de vedere și că comunicarea tardivă a celei de a treia propuneri, anexată la memoriul în duplică al Consiliului, încălca dreptul la apărare al reclamantei și dreptul său la protecție jurisdicțională efectivă și, prin urmare, afecta legalitatea Deciziei 2010/413, a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, a Deciziei 2010/644 și a Regulamentului nr. 961/2010, în măsura în care aceste acte vizau Bank Mellat.

Cu privire la viciile care afectează examinarea efectuată de Consiliu

– Hotărârea atacată

83 Tot în cadrul primului motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă, Tribunalul sintetizează după cum urmează un argument al Bank Mellat:

„97 Reclamanta susține că Consiliul nu a efectuat o examinare veritabilă a împrejurărilor speței, acesta limitându-se să adopte propunerile prezentate de statele membre. Acest viciu ar afecta atât examinarea prealabilă adoptării măsurilor restrictive care o vizează, cât și reexaminarea periodică a acelorași măsuri.”

84 Tribunalul a statuat după cum urmează:

„101 În speță, pe de o parte, dosarul nu conține niciun indiciu care să sugereze că Consiliul a verificat relevanța și temeinicia elementelor care o vizează pe reclamantă și care i-au fost furnizate anterior adoptării Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010. Dimpotrivă, afirmația eronată din aceste acte potrivit căreia reclamanta este o bancă deținută de stat, a cărei inexactitate nu este contestată de Consiliu, tinde să demonstreze că nu a avut loc nicio verificare în acest sens.

102 Pe de altă parte, reiese din cuprinsul punctelor 90-92 de mai sus că, la momentul adoptării actelor [în litigiu] ulterioare, Consiliul a reexaminat împrejurările speței în lumina observațiilor reclamantei, din moment ce a eliminat afirmația potrivit căreia aceasta este o bancă deținută de stat și s-a exprimat cu privire la argumentele acesteia referitoare la serviciile financiare furnizate unor entități care contribuie la proliferarea nucleară.

[…]

104 În aceste împrejurări, trebuie admise argumentele reclamantei referitoare la viciile de care ar fi afectată examinarea efectuată de Consiliu, în ceea ce privește Decizia 2010/413 și Regulamentul de punere în aplicare nr. 668/2010, și trebuie respinse în rest.”

85 La punctul 106 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat că, la adoptarea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, Consiliul nu a respectat obligația de a examina pertinența și temeinicia elementelor de informare și de probă care i-au fost prezentate în privința reclamantei, determinând astfel nelegalitatea actelor menționate.

– Argumentele părților

86 Consiliul consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a solicitat, la punctele 100 și 101 din hotărârea atacată, prezența în dosar a unor indicii care arată că Consiliul a verificat elementele care i-au fost prezentate. Acesta subliniază că nu este posibil să se determine indiciile care trebuie prezentate pentru a dovedi că această verificare a fost efectiv realizată de membrii Consiliului și, pe de altă parte, că anumite elemente proveneau din surse confidențiale la care nu are acces ansamblul membrilor Consiliului.

87 Bank Mellat arată că principiul juridic potrivit căruia Consiliul ar trebui să aprecieze pertinența și temeinicia informațiilor și a elementelor de probă care îi sunt prezentate nu este contestat. Ea apreciază că Tribunalul avea dreptul de a invoca lipsa oricărei dovezi în ceea ce privește faptul că Consiliul ar fi efectuat o verificare adecvată în sprijinul concluziei sale potrivit căreia acesta nu a procedat astfel. Ea arată de asemenea că Consiliul admite că nu a efectuat nicio verificare a pretențiilor cuprinse în propunerile care i-au fost adresate privind denumirea Bank Mellat ca entitate care face obiectul unor măsuri restrictive tocmai pentru că nu avea acces la elementele de probă subiacente, considerate confidențiale.

– Aprecierea Curții

88 Din hotărârea atacată rezultă că Bank Mellat a fost inclusă în lista entităților care fac obiectul unor măsuri restrictive prin adoptarea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/010 doar pe baza propunerilor de includere prezentate de statele membre. Cu toate acestea, Tribunalul nu demonstrează în ce mod acest element poate constitui una dintre cauzele de anulare prevăzute la articolul 263 TFUE.

89 Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 95 din concluzii, nu reiese că verificarea pertinenței și a temeiniciei elementelor care o privesc pe reclamantă și care au fost prezentate Consiliului înainte de adoptarea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de a punere în aplicare nr. 668/2010 ar putea constitui o normă fundamentală de procedură referitoare la adoptarea acestor acte a cărei nerespectare ar putea atrage nelegalitatea acestora. Tribunalul nu a stabilit că o asemenea formă ar fi prevăzută de Tratatul FUE sau de un act de drept derivat.

90 Tribunalul nu a stabilit nici în ce măsură acest element ar putea contribui la încălcarea obligației de motivare, a dreptului la apărare al Bank Mellat sau a dreptului său la protecție jurisdicțională efectivă, invocate de Bank Mellat în primul motiv formulat, sau a oricărei alte norme de drept.

91 Întrucât niciuna dintre cauzele de anulare prevăzute la articolul 263 TFUE nu a fost demonstrată de Tribunal ca putând afecta validitatea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, ca urmare a neverificării pertinenței și a temeiniciei elementelor care o privesc pe reclamantă, este necesar să se constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat la punctele 100 și 101 din hotărârea atacată că, la adoptarea unui prim act care stabilește măsuri restrictive împotriva entităților pretins implicate în proliferarea nucleară, Consiliul este obligat să examineze pertinența și temeinicia elementelor de informare și de probă care îi sunt prezentate de un stat membru sau de Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate. În consecință, Tribunalul a săvârșit aceeași eroare de drept atunci când a concluzionat la punctul 106 din hotărârea atacată că, la adoptarea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, Consiliul nu a respectat obligația de a examina pertinența și temeinicia elementelor de informare și de probă care i-au fost prezentate în privința reclamantei, determinând astfel nelegalitatea actelor menționate.

Cu privire la eroarea vădită de apreciere

– Hotărârea atacată

92 La punctul 112 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că, având în vedere viciul de motivare a celui de al doilea, a celui de al treilea, a celui de al șaselea și a celui de al șaptelea motiv invocate de Consiliu în privința reclamantei, era necesar să se limiteze la verificarea temeiniciei primului, a celui de al patrulea și a celui de al cincilea motiv invocat.

93 La punctul 113 din hotărârea menționată, acesta a statuat că primul motiv, potrivit căruia Bank Mellat ar fi o bancă de stat, se întemeiază pe o constatare factuală eronată și, prin urmare, nu ar putea justifica măsurile restrictive adoptate în privința reclamantei prin Decizia 2010/413 și prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 668/2010.

94 În ceea ce privește cel de al patrulea motiv, referitor la FEE, filială deținută de Bank Mellat, Tribunalul a statuat la punctul 117 din aceeași hotărâre că, pe de o parte, acesta se întemeiază pe simple afirmații și că, pe de altă parte, nu constituie un motiv autonom în raport cu cele care o privesc pe reclamantă în mod direct.

95 În ceea ce privește cel de al cincilea motiv, Tribunalul a statuat, la punctul 118 din hotărârea atacată, că Consiliul nu a prezentat niciun element de probă sau de informare care să stabilească că Bank Mellat a furnizat servicii OIEA. În ceea ce privește serviciile furnizate societății Novin, Tribunalul a statuat, la punctul 128 din această hotărâre, că urma să țină seama de afirmația Bank Mellat potrivit căreia aceasta nu era informată despre implicarea Novin în proliferarea nucleară înainte de adoptarea măsurilor restrictive referitoare la aceasta de către Consiliul de Securitate.

96 Pe de altă parte, la punctul 131 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că reclamanta a demonstrat că a acționat de îndată pentru a pune capăt furnizării de servicii financiare societății Novin în momentul în care a aflat că aceasta din urmă era implicată în proliferarea nucleară. Tribunalul a statuat, la punctul 137 din această hotărâre, că nici serviciile furnizate de Bank Mellat societății Novin înaintea adoptării măsurilor restrictive referitoare la aceasta din urmă, nici modul în care au încetat raporturile comerciale dintre reclamantă și Novin nu constituie un sprijin adus proliferării nucleare în sensul Deciziei 2010/413, precum și al Regulamentelor nr. 423/2007, 961/2010 și 267/2012.

97 Având în vedere aceste elemente, Tribunalul a concluzionat la punctul 139 din hotărârea atacată că, întrucât nici primul, nici al patrulea, nici al cincilea motiv invocate de Consiliu împotriva reclamantei nu justificau adoptarea măsurilor restrictive referitoare la aceasta, se impunea admiterea celui de al doilea motiv.

– Argumentele părților

98 În ceea ce privește al patrulea motiv, referitor la faptul că FEE, filială deținută în proporție de 100 % de Bank Mellat, este vizată de Rezoluția 1929 (2010) a Consiliului de Securitate, Consiliul amintește că această denumire de FEE, ca entitate care face obiectul unor măsuri restrictive, este motivată în special de faptul că, „în ultimii 7 ani, Bank Mellat a permis entităților iraniene care se ocupă de apărare, rachete și activități nucleare să efectueze tranzacții de sute de milioane de dolari”. Potrivit Consiliului, Tribunalul a statuat în mod eronat, la punctul 117 din hotărârea atacată, că acest motiv nu se întemeia decât pe simple afirmații și nu constituia un motiv autonom în raport cu celelalte motive care vizau direct Bank Mellat. Acesta amintește importanța deosebită care este acordată rezoluțiilor Consiliului de Securitate în cadrul capitolului VII din Carta Organizației Națiunilor Unite, precum și dispozițiile tratatelor.

99 Consiliul arată, pe de altă parte, că Tribunalul nu a ținut seama în mod corespunzător de natura clandestină a activităților, astfel încât elementele de probă provin din surse confidențiale și nu pot fi comunicate în toate cazurile. Acesta subliniază de asemenea principiul încrederii reciproce dintre statele membre și instituții, precum și principiul cooperării loiale. Consiliul arată în plus că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, nu există un drept absolut la divulgarea elementelor de probă. Dacă un asemenea principiu se aplică acuzațiilor în materie penală, el se aplică *a fortiori* măsurilor restrictive în cauză, care sunt măsuri asigurătorii.

100 Acest argument ar fi de asemenea valabil pentru serviciile furnizate OIEA.

101 În ceea ce privește mărturisirea Bank Mellat potrivit căreia aceasta a furnizat servicii bancare societății Novin, desemnată prin Rezoluția 1747 (2007) a Consiliului de Securitate, Consiliul apreciază că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a înlocuit aprecierea Consiliului cu propria apreciere, statuând că faptul că Bank Mellat a furnizat în trecut servicii bancare societății Novin nu justifica actele în litigiu întrucât Bank Mellat a limitat progresiv, iar ulterior a încheiat total raporturile sale cu Novin după ce a aflat că aceasta a fost desemnată de Consiliul de Securitate. Potrivit Consiliului, furnizarea de servicii bancare înainte de desemnarea societății Novin, și anume în perioada în care s-a adeverit că aceasta era implicată în dezvoltarea activităților iraniene care presupun un risc de proliferare, arată că Bank Mellat poate furniza aceste servicii în viitor altor entități care desfășoară aceleași activități. Prin urmare, în mod întemeiat Consiliul a impus Bank Mellat înghețarea fondurilor ca măsură asigurătorie. Faptul că Bank Mellat este sau nu este la curent cu implicarea acestor entități în aceste activități sau că serviciile bancare sunt sau nu sunt utilizate în cadrul activităților menționate nu ar fi un factor decisiv în această privință.

102 Consiliul adaugă că Tribunalul a efectuat o interpretare excesiv de strictă a noțiunii de sprijin adus activităților nucleare iraniene care prezintă un risc de proliferare, în sensul Deciziei 2010/413, al Regulamentului nr. 961/2010 și al Regulamentului nr. 267/2012, și că, procedând astfel, a înlocuit aprecierea Consiliului privind faptele care justificau impunerea înghețării fondurilor cu titlu de măsură asigurătorie cu propria apreciere, încălcându-și astfel propria jurisprudență (Hotărârea People's Mojahedin Organization of Iran/Consiliul, T-256/07, EU:T:2008:461, punctul 138).

103 Comisia arată că activitățile Bank Mellat trebuie văzute într-o perspectivă mai globală și nu pot fi examinate ca fiind tranzacții individuale în afara contextului. Aceasta amintește că includerea Bank Mellat a fost avută în vedere de Consiliul de Securitate. Ea subliniază, în această privință, importanța rezoluțiilor Consiliului de Securitate în temeiul Cartei Organizației Națiunilor Unite.

104 Comisia amintește de asemenea că măsurile restrictive fac parte integrantă din răspunsul la programul nuclear al Iranului, care este desfășurat fără cooperare cu AIEA. Includerea băncilor în liste se explică prin nevoia Iranului de a utiliza serviciile bancare pentru importul de uraniu, de tehnologie și de alte materiale. Potrivit Comisiei, excluderea unei bănci precum Bank Mellat de pe una dintre principalele piețe financiare în care se efectuează acest tip de tranzacții este legată în mod rațional de obiectivul comunității internaționale de a preveni dezvoltarea și proliferarea armelor nucleare. Furnizarea de servicii bancare de către Bank Mellat societății Novin înainte ca aceasta să fie desemnată de Consiliul de Securitate constituie o indicație clară că Bank Mellat este în măsură să furnizeze acest tip de servicii.

105 Potrivit Comisiei, Consiliul nu trebuie să fie obligat să dovedească faptul că serviciile sau tranzacțiile în discuție în mod concret erau legate „în mod direct" de proliferarea nucleară, astfel cum sugerează Tribunalul la punctele 135 și 137 din hotărârea atacată. Echilibrul care trebuie stabilit între protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor incluse în liste și necesitatea de a proteja interesele evidente ale Uniunii în materie de securitate impune ca Consiliul să dispună de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă o entitate, prin intermediul activității sale de prestări de servicii financiare, sprijină entități incluse în listele de entități care fac obiectul unor măsuri restrictive în participarea la activități care presupun un risc de proliferare, chiar dacă tranzacțiile în discuție nu sunt în sine atât de

directe cum pare să dorească Tribunalul. Ea arată că controlul asigurat de instanță trebuie să se limiteze la a verifica dacă Consiliul a săvârșit o eroare vădită de apreciere sau un abuz de putere. Potrivit Comisiei, nu se poate pretinde că Consiliul a abuzat de competența sa incluzând în liste o bancă parțial deținută de statul iranian și în privința căreia chiar Consiliul de Securitate s-a declarat preocupat.

106 Regatul Unit susține Consiliul și Comisia în analiza lor referitoare la furnizarea de servicii bancare societății Novin.

107 Bank Mellat contestă argumentele prezentate de Consiliu, de Comisie și de Regatul Unit.

– Aprecierea Curții

108 Argumentul Consiliului are ca obiect doar aprecierea de către Tribunal a temeiniciei celui de al patrulea și a celui de al cincilea motiv.

109 În ceea ce privește elementele reținute pentru a justifica includerea Bank Mellat în listele menționate și dovada temeiniciei acestei includeri, trebuie amintit că efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene impune în special ca instanța Uniunii să se asigure că decizia, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana sau entitatea în cauză, se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune verificarea faptelor invocate în expunerea de motive pe care se bazează decizia menționată, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea verosimilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă aceste motive sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru susținerea acestei decizii, sunt întemeiate (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punct 119, Hotărârea Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctul 64, Hotărârea Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 73, Hotărârea Anbouba/Consiliul, C-605/13 P, EU:C:2015:248, punctul 45, Hotărârea Anbouba/Consiliul, C-630/13 P, EU:C:2015:247, punctul 46, precum și Hotărârea Ipatau/Consiliul, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punctul 42).

110 În acest scop, instanța Uniunii are sarcina să procedeze la examinarea menționată solicitând, dacă este cazul, autorității competente a Uniunii să prezinte informațiile sau elementele de probă, confidențiale sau neconfidențiale, relevante pentru efectuarea unei asemenea examinări (a se vedea Hotărârea Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 120, precum și Hotărârea Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctul 65).

111 În cazul în care autoritatea competentă a Uniunii se află în imposibilitatea de a da curs cererii instanței Uniunii, aceasta din urmă trebuie să se bazeze doar pe elementele care i-au fost comunicate (a se vedea Hotărârea Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 123, precum și Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctul 68).

112 În ceea ce privește cel de al patrulea motiv, referitor la faptul că FEE, filială deținută 100 % de reclamantă, este vizată de Rezoluția 1929 (2010), Tribunalul a considerat, la punctul 117 din hotărârea atacată, că acesta se baza pe simple afirmații. Astfel, Consiliul nu a prezentat niciun element care să permită Tribunalului să verifice temeinicia acestui motiv. Într-o asemenea situație, instanța Uniunii, care este chemată să controleze temeinicia factuală a motivelor de includere ținând seama de observațiile și de eventualele elemente dezincriminatoare prezentate de persoana vizată, precum și de răspunsul dat de autoritatea competentă a Uniunii la aceste observații, se află în imposibilitatea de a constata temeinicia acestor motive, astfel încât acestea din urmă nu pot servi drept temei pentru decizia de includere atacată (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 137).

113 În măsura în care Consiliul critică Tribunalul pentru faptul că a considerat, la punctul 117 din hotărârea atacată, că al patrulea motiv nu constituia un motiv autonom în raport cu celelalte motive, este necesar să se constate că această obiecțiune nu este nicidecum susținută.

114 Pe de altă parte, justificarea înghețării fondurilor Bank Mellat prin înghețarea fondurilor FEE, deși aceasta din urmă a fost desemnată în Rezoluția Organizației Națiunilor Unite ca urmare a activității Bank Mellat, constituie un raționament circular, astfel încât înghețarea fondurilor reclamantei nu poate fi justificată prin desemnarea FEE în această rezoluție. În sfârșit, contrar celor susținute de Consiliu, simpla mențiune referitoare la Bank Mellat din rezoluția respectivă, potrivit căreia aceasta din urmă „a permis entităților iraniene care se ocupă de apărare, rachete și activități nucleare să efectueze tranzacții de sute de milioane de dolari”, nu poate constitui, conform jurisprudenței citate la punctele 109 și 112 din prezenta hotărâre, o justificare suficientă a desemnării sale de către Uniune.

115 În recursul formulat, Consiliul a arătat că dovezile privind sprijinul adus de Bank Mellat activităților nucleare ale Iranului provin din surse confidențiale a căror divulgare ar permite identificarea persoanelor care le-au furnizat, ceea ce ar pune în pericol în special viața și securitatea acestor persoane. De asemenea, este posibil ca dovezile să fi fost transmise de țări terțe care refuză divulgarea lor. Într-o asemenea situație, ar trebui respectată confidențialitatea, în caz contrar fiind compromisă cooperarea internațională.

116 În ceea ce privește confidențialitatea dovezilor, este necesar să se constate că acest argument este invocat pentru prima dată în stadiul recursului. Or, conform unei jurisprudențe constante, a permite unei părți să invoce pentru prima dată în fața Curții un motiv și argumente pe care nu le-a invocat în fața Tribunalului ar echivala cu a o autoriza să sesizeze Curtea, a cărei competență în materie de recurs este limitată, cu un litigiu mai extins decât cel cu care a fost învestit Tribunalul. În cadrul recursului, competența Curții este, așadar, limitată la aprecierea soluției legale date cu privire la motivele și argumentele dezbătute în fața primei instanțe (Hotărârea Suedia și alții/API și Comisia, C-514/07 P, C-528/07 P și C-532/07 P, EU:C:2010:541, punctul 126, precum și jurisprudența citată).

117 În consecință, argumentul întemeiat pe confidențialitatea probelor este inadmisibil.

118 Având în vedere aceste elemente, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a concluzionat, la punctul 117 din hotărârea atacată, că al patrulea motiv nu poate justifica adoptarea de măsuri restrictive în privința Bank Mellat.

119 În ceea ce privește cel de al cincilea motiv, în măsura în care acesta se referă la serviciile financiare furnizate OIEA, Tribunalul a constatat, la punctul 118 din hotărârea atacată, că Consiliul nu a furnizat niciun element de probă sau de informare pentru a stabili că asemenea servicii au fost furnizate. În această privință însă, Consiliul a invocat de asemenea în recursul său natura clandestină a activităților, care a împiedicat comunicarea probelor provenind din surse confidențiale, principiile încrederii reciproce și cooperării loiale între statele membre și instituții, precum și inexistența unui drept absolut la divulgarea elementelor de probă.

120 Întrucât acest argument a fost invocat pentru prima dată în stadiul recursului, el trebuie, conform jurisprudenței citate la punctul 116 din prezenta hotărâre, să fie declarat inadmisibil.

121 Prin urmare, fără a săvârși o eroare de drept în materia sarcinii și administrării probei, Tribunalul a concluzionat, la punctul 118 din hotărârea atacată, că afirmațiile privind OIEA nu justificau adoptarea măsurilor restrictive în privința reclamantei.

122 În ceea ce privește cel de al cincilea motiv, în măsura în care se referă la serviciile financiare furnizate Novin, Tribunalul a efectuat mai multe constatări și aprecieri de fapt al căror control nu este de competența Curții. Astfel, la punctul 126 din hotărârea atacată, acesta a constatat că serviciile au fost furnizate Novin pe teritoriul iranian. La punctul 128, a considerat că era necesar să se țină seama de

afirmația Bank Mellat potrivit căreia aceasta nu a fost la curent cu implicarea Novin în proliferarea nucleară înainte de adoptarea măsurilor restrictive referitoare la aceasta de către Consiliul de Securitate, în măsura în care Consiliul nu a prezentat elemente de probă sau informații precise și concrete în această privință. La punctul 129, acesta a descris modul în care Bank Mellat a încheiat conturile Novin după adoptarea măsurilor restrictive care vizau această entitate. După o examinare a reglementării aplicabile, Tribunalul a considerat, la punctele 134 și 135 din hotărârea atacată, că ultimele tranzacții financiare efectuate de Bank Mellat în beneficiul Novin erau autorizate și că Consiliul și Comisia nici măcar nu susțineau că plățile în discuție erau legate de proliferarea nucleară.

123 Având în vedere elementele care precedă, Tribunalul a concluzionat, la punctul 137 din hotărârea atacată, că nici serviciile furnizate de reclamantă societății Novin înaintea adoptării măsurilor restrictive referitoare la aceasta din urmă, nici modul în care au încetat raporturile comerciale dintre reclamantă și Novin nu constituie un sprijin adus proliferării nucleare în sensul Deciziei 2010/413, precum și al Regulamentelor nr. 423/2007, 961/2010 și 267/2012.

124 Această concluzie este contestată de Consiliu, de Comisie și de Regatul Unit pentru motivul că era irelevant dacă Bank Mellat era sau nu era la curent cu implicarea Novin în activitățile nucleare, fără a fi contestate însă constatările și aprecierile de fapt efectuate de Tribunal. Comisia arată în special că includerea în listele entităților care fac obiectul unor măsuri restrictive a unor bănci care furnizează servicii financiare legate de comerțul internațional este legată de obiectivul comunității internaționale de a preveni dezvoltarea și proliferarea armelor nucleare.

125 Or, actele în litigiu vizează adoptarea măsurilor de înghețare a fondurilor în privința Bank Mellat pentru motivul că, prin comportamentul său, aceasta aduce sprijin activităților nucleare ale Iranului care prezintă un risc de proliferare. Având în vedere faptul că, în pofida contestării de către Bank Mellat a temeiniciei celui de al cincilea motiv, Consiliul nu a prezentat niciun element de probă sau de informare precisă care să permită să se stabilească faptul că serviciile furnizate de Bank Mellat societății Novin constituiau un asemenea sprijin, Tribunalul a concluzionat fără a săvârși o eroare de drept, la punctul 138 din hotărârea atacată, că împrejurările vizate la punctul 137 din această hotărâre nu justifică adoptarea măsurilor restrictive care vizează Bank Mellat.

126 Rezultă că argumentația Consiliului privind aprecierea de către Tribunal a temeiniciei celui de al patrulea și a celui de al cincilea motiv trebuie respinsă.

Cu privire la concluziile care trebuie desprinse în urma examinării recursului

127 Din examinarea recursului rezultă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept care a afectat raționamentul său atunci când a concluzionat la punctul 106 din hotărârea atacată că, la adoptarea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, Consiliul nu a respectat obligația de a examina pertinența și temeinicia elementelor de informare și de probă care i-au fost prezentate în privința Bank Mellat. Este necesar însă să se verifice dacă dispozitivul acestei hotărâri poate fi menținut în temeiul motivelor hotărârii menționate care nu sunt afectate de erori de drept.

128 Din hotărârea atacată rezultă că Tribunalul a anulat actele în litigiu în temeiul mai multor motive coroborate.

129 Astfel, deși Tribunalul a considerat în mod eronat, la punctul 106 din hotărârea atacată, că viciul care afecta decizia Consiliului justifica anularea Deciziei 2010/413 și a Regulamentului de punere în aplicare nr. 668/2010, în ceea ce privește Bank Mellat, acesta a anulat însă, la punctele 105 și 107 din hotărârea atacată, aceleași acte pentru alte vicii fără ca Curtea să fi constatat o eroare de drept în această privință. Prin urmare, viciul constatat la punctul 106 din hotărârea atacată nu afectează dispozitivul acestei hotărâri.

130 Din ansamblul acestor considerații rezultă că recursul trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

131 În temeiul articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

132 Articolul 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

133 Întrucât Bank Mellat a solicitat obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Bank Mellat în cele două proceduri.

134 Articolul 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede că statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

135 Regatul Unit și Comisia suportă propriile cheltuieli de judecată efectuate în cele două proceduri.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Consiliul Uniunii Europene suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Bank Mellat în cele două proceduri.

3) Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată efectuate în cele două proceduri.

Semnături